

Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola Průběžná Rakovník, okres Rakovník

Průběžná 2312, 269 01 Rakovník

Identifikátor školy: 600 055 612

Termín konání inspekce: 9. a 10. červen 2005

Čj:	c5-1134/05-1111
Signatura	ob6ay118

CHARAKTERISTIKA MATEŘSKÉ ŠKOLY

Mateřská škola Průběžná Rakovník, okres Rakovník (dále v textu MŠ), je od 1. 1. 1992 samostatným subjektem s právní formou hospodaření příspěvkové organizace. Zřízena je Městem Rakovník, poslední úplné znění zřizovací listiny MŠ vydal zřizovatel dne 7. 3. 2005. Zařazena do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení je ke dni 1. 11. 2000 Školským úřadem Rakovník. Kapacitní podmínky MŠ uvedené v tomto dokumentu neodpovídají aktuální situaci.

Ve školním roce 2004/2005 jsou k docházce do dvou tříd MŠ zapsány celkem 53 děti ve věku od tří do šesti (sedmi) let. Výjimka z počtu zapsaných dětí na třídu MŠ je zřizovatelem udělena. Do tříd jsou děti zařazeny ve věkově spíše homogenních skupinách. Většina z nich má bydliště ve městě, ale dojíždějí děti i z okolí, např. Pustovět, Krakova.

Provozní doba MŠ je na základě potřeb rodičů stanovena od 6:30 do 16:30 hodin.

Pro vzdělávání dětí si pedagogické pracovnice vytvořily vlastní školní vzdělávací program (dále v textu *ŠVP*), který vychází ze schváleného programového materiálu *Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání* (dále v textu *RVP PV*) a využívá i prvků ucelených programů „*Zdravá mateřská škola*“ a „*Začít spolu*“. Práce podle dílčích aspektů *RVP PV* je v MŠ postupně realizována od školního roku 2002/2003.

Součástí MŠ je školní jídelna (dále v textu *ŠJ*), poskytující stravovací služby docházejícím dětem a vlastním zaměstnancům. V rámci inspekce nebyla *ŠJ* předmětem kontroly.

PŘEDMĚT INSPEKCE

Předmětem inspekce bylo zjištění a hodnocení:

- personálních podmínek předškolního vzdělávání,
- materiálně-technických podmínek předškolního vzdělávání,
- průběhu a výsledků předškolního vzdělávání v MŠ ke dni inspekce.

Sledovaným obdobím byl školní rok 2004/2005.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací proces v MŠ zajišťují čtyři odborně kvalifikované učitelky (včetně ředitelky). Tři učitelky mají dlouhodobou odbornou praxi cca 28 let. Pozitivem je omlazení pedagogického kolektivu o kvalifikovanou učitelku s praxí tři roky, která si doplňuje vzdělání studiem PF J. E. Purkyně v Ústí nad Labem, obor učitelství pro mateřské školy.

Ve vedoucí funkci pracuje současná ředitelka od 1. 1. 1998.

Pedagogické úvazky (souhrnem 4,00) jsou účelně a efektivně stanoveny v celodenních činnostech v souladu se vzdělávacím procesem a potřebami dětí. Pracovní povinnosti a další kompetence jsou vymezeny, projednány a naplňovány. Základ pedagogického kolektivu je dlouhodobě stabilní, všechny učitelky spolupracují účinně a tvůrčím způsobem. Provozní zaměstnanci se na spolehlivém chodu MŠ a *ŠJ* výrazně spolupodílejí.

Organizování činnosti všech pedagogických i nepedagogických pracovníků v rámci provozu MŠ je konkrétně stanoveno ve vnitřních směrnících, které jsou zpracovány s respektem

k platným právním normám (*Vnitřní organizační směrnice, Organizační řád, Školní řád, Vnitřní řád, Pracovní řády a pracovní náplně, Denní režim, Rozpis pracovní doby pracovníků*). Tyto směrnice včetně delegování i dalších kompetencí na jednotlivé pracovníce obsahují jasné, konkrétní a správné informace jak pro zaměstnance, tak v části z nich i pro rodiče. Dokumenty byly prokazatelně projednány.

Uvnitř MŠ funguje vžitý systém předávání informací. Aktuální informace vyžadující řešení či konzultaci s ostatními pracovníci ředitelka předává operativně individuální formou. Společná jednání poradních orgánů (pedagogické rady a pracovní porady) jsou svolávána zpravidla na základě předem připraveného plánu. Zásadní informace čerpají učitelky také z odborných a metodických materiálů v MŠ a z individuálních vzdělávacích akcí. Záznamy ze společných porad mají dobrou vypovídající hodnotu, pedagogické rady naplňují funkci poradního orgánu a přijímaná opatření přispívají k rozvoji MŠ. Nové informace a poznatky jsou ředitelkou zhodnocovány zejména při vedení nejmladší učitelky, jsou zakomponovány do její kontrolní a hospitační činnosti.

Denní kontakty, plánované kontroly i operativní vstupy ředitelky do vzdělávacího procesu jí umožňují sledovat a hodnotit na základě přijatých kritérií kvalitu práce všech pracovníků. Promyšleně a s výhledem do budoucnosti plánuje zajištění vzdělávacího procesu a proto podněcuje odborný rozvoj pracovníků a vytváří pro něj na pracovišti vhodné organizační podmínky. Využití nabídky vzdělávacích akcí a osobního studia odborných materiálů učitelkami vychází z jejich osobních potřeb i z potřeb MŠ a je celkově přínosné. Ředitelka je garantem a vůdčí osobností při zajišťování stálého rozvoje školy. Uplatňuje demokratický styl vedení pracovního kolektivu od kterého vyžaduje kvalitní plnění pracovních povinností s využitím osobních předpokladů, dovedností a schopností všech pracovníků. Účinně pracovníce motivuje i pro účast na bohaté realizaci aktivit souvisejících se vzdělávacími cíli a využívá přitom osobní iniciativy a tvořivosti učitelky. Hodnocení zaměstnanců ředitelkou je motivující a podnětné.

Personální podmínky pozitivně ovlivňují vzdělávání, jejich úroveň je hodnocena jako vynikající.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Prostorové podmínky v účelově postavených budovách MŠ jsou pro vzdělávání dětí celkově velmi dobré. Obě třídy jsou dostatečně velké a světlé, jejich interiér je účelově vymezen na hrový a pracovní prostor (třída – herna). Dobře vybavené sociální a hygienické zařízení je u každé třídy. Pro odpočinek dětí jsou v odpoledním režimu využívány upravené herny. Zázemí pro pedagogické pracovníce a ostatní zaměstnance je dobře zajištěno. Školní zahrada u MŠ je prostorná, s přírodním terénem, velmi dobrým a udržovaným vybavením pro hrové, sportovní i relaxační aktivity dětí. Dobré a přístupné skladovací prostory mají obě třídy, pomůcky a hračky pro školní zahradu jsou rovněž pro děti dosažitelné.

Interiér MŠ je udržován v pořádku, naplňuje funkční, estetické i hygienické aspekty. Třídy jsou nově vybaveny funkčním dětským nábytkem, který je přizpůsoben výšce dětí. Úložný nábytek pro široký sortiment hraček a pomůcek je vhodný. Hrací koutky jsou tematicky zařízeny a poskytují dětem při hře prostor i soukromí. Vybavení hudebními nástroji, sportovním náradím a audiovizuální technikou je k dispozici v obou třídách. Dětské knihovny obsahují klasické i současné literární tituly, inovace je průběžná. Základní počítačovou technikou je vybavena ředitelna, pro vzdělávací činnost tuto techniku podle potřeby využívají i učitelky. V době konání inspekce bylo materiálně-technické vybavení MŠ dětmi i učitelkami účinně využíváno, zázemí obou tříd zcela umožňovalo naplňovat přijaté cíle ŠVP.

V oblasti plánování věnuje ředitelka potřebnou pozornost postupnému zkvalitňování materiálně-technických podmínek pro seberealizaci dětí ve třídách i na školní zahradě. Postupuje promyšleně a s cílem naplňovat požadavky hygienických předpisů. Priority plánuje v součinnosti s kolektivem zaměstnanců a se zástupci zřizovatele také v souladu s finančním rozpočtem. V rámci hospitační činnosti sleduje efektivitu využívání materiálně-technického vybavení učitelkami.

Materiálně-technické podmínky pozitivně ovlivňují předškolní vzdělávání. Jejich úroveň je hodnocena jako velmi dobrá.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací program

Vzdělávací proces je realizován učitelkami plánovitě podle vlastního *ŠVP* a v souladu se zásadami, principy a prioritami rozpracovanými v *Ročním plánu* (dále v textu *RP*). Na jejich vytvoření se podílel pedagogický kolektiv pod vedením ředitelky MŠ. Výchozím materiálem byl *RVP PV* a *Výroční zpráva* za školní rok 2003/2004, limitujícími aspekty obsahového zpracování pak byly vlastní podmínky i specifické možnosti, které nabízí město Rakovník a nejbližší region. Materiály jsou pro zaměstnance MŠ závazné, rodiče docházejících dětí byli se základními informacemi *ŠVP* a *RP* seznámeni. Dokumenty jsou platné k 1. září 2004.

RP jasně deklaruje koncepci rozvoje, která vychází ze specifických potřeb dětí, z dokonalé znalosti jejich individuálních schopností i ze znalosti rodinného zázemí dětí. Vymezuje hlavní úkoly pro školní rok směřující k vytváření optimálních podmínek pro pobyt dětí a pro jejich všestranný rozvoj. *ŠVP* obsahuje rozpracování vzdělávacích cílů z pěti rozvojových oblastí dětí v tematických okruzích. Respektuje věkovou přiměřenost v náročnosti jednotlivých cílů a ponechává učitelkám dostatečný prostor pro vlastní tvůrčí přístup ke konkretizaci obsahu činností – viz třídní plány (dále v textu *TP*). Plánování je promyšlené, jasné a konkrétní, vymezené cíle odpovídají obecným cílům předškolního vzdělávání i jeho současným prioritám.

Zvýšená péče je věnována nejstarším předškolním dětem, které budou odcházet do základní školy: zařazována jsou grafomotorická cvičení a logopedická prevence. Součástí programu je i nabídka dalších aktivit, např. práce s keramickou hlínou, předplavecký výcvik, bohatá škála kulturních a sportovních akcí. *ŠVP* je z pohledu výsledků dětí průběžně vyhodnocován. Autoevaluace vlastní pedagogické činnosti učitelkami analyzována zatím podrobněji není. Zpětnovazební proces ve smyslu úzké spolupráce mezi učitelkami při hledání a ověřování nových postupů a při vedení kolektivu ředitelkou v praxi dobře funguje.

Uspořádání činností v rámci režimu dne je vhodné, jejich naplňování je možné i variabilně, podle okamžité situace. Časové intervaly celodenních činností jsou vymezeny v souladu s psychohygienickými požadavky na dobu stravování, vyváženost spontánních a řízených aktivit a preferování hry a pohybu dětí. Odpolední spánek (odpočinek) je zařazen pro všechny děti, ale podle potřeb jednotlivců je diferencována jeho délka. Po konzultaci s rodiči je pro část dětí, které nemají potřebu delšího spánku, nabídnuta alternativa, např. výtvarné činnosti, práce s knihou, práce s pracovními listy pro procvičení grafomotoriky. Všechny aktivity realizované v MŠ ve dnech inspekce příznivě ovlivňovaly vzdělávání i výchovu dětí. Učitelky je přizpůsobovaly vývojovým, sociálním a emocionálním potřebám dětí. Posilovaly sebedůvěru dětí, poskytovaly jim dostatek radostných citových podnětů a umožnily jim tak prožít uspokojení z vlastních schopností a dovedností. Zřejmá byla dostatečná osobní svoboda dětí s nezbytnou mírou omezení, vyplývajícího z denního režimu i přijatých vnitřních pravidel

spolužití ve třídách. Dětem bylo poskytováno bezpečné prostředí, podle potřeby i soukromí. Účinně byl dětem využíván pitný režim. Délka pobytu dětí venku odpovídala kvalitě počasí. Celkové klima školy bylo podnětné, pro děti příznivé. Zažité způsoby jednání a vzájemné vztahy mezi pracovníci MŠ jsou výrazně pozitivní a přispívají k příjemné atmosféře.

MŠ je otevřená k rodičům, nabízí jim bohaté příležitosti ke spoluúčasti na vzdělávacím procesu (adaptační režim, společné oslavy, veřejná vystoupení, pracovní dílny, výstavy v MŠ atd.). Učitelky usilují o návaznost na výchovu v rodině vzájemným diskutováním výchovných přístupů k dětem a specifikací jejich individuálních potřeb. Průběžně je informují o organizačním zabezpečení vzdělávání a provozu MŠ, o mimořádných aktivitách, ale zejména o průběžném naplňování vzdělávacích záměrů a o výsledcích dětí – zveřejňují výkresy, pracovní výtvary, bohatou fotodokumentaci a prezentují další aktivity. Zpětnou vazbu od rodičů získávají učitelky také formou vlastní dotazníkové ankety pro rodiče. Každodenní komunikací s rodiči a účinnou motivací se učitelkám daří získat některé z nich k užší spolupráci a využívat tak jejich profesních znalostí a dovedností k obohacování nabídky činností s dětmi. Informační systém vůči rodičům je bohatý, účelný a efektivní.

Průběh a výsledky předškolního vzdělávání

Spontánní činnosti a řízené činnosti

Spontánní dětské hry a učitelkami plánovitě řízené aktivity po většinu dne prolínaly. Téma *TVP* bylo vhodně naplňováno a doplněno i aktuální aktivitou (sportovní dopoledne dětí z MŠ okresu Rakovník). Zájem o nabízené činnosti a aktivitu dětí výrazně podporovalo podnětné prostředí tříd, dostatek hraček, pomůcek a rozmanitých materiálů i možnost využití celého prostoru. Výrazně pozitivně na děti působilo vlídné přijetí učitelkami, jejich zájem o potřeby a aktuální přání jednotlivců a citlivost a vstřícnost při jejich individuálním uspokojování. Učitelky cíleně podporovaly osobnostní rozvoj každého dítěte pozitivně laděným hodnocením, povzbuzováním i vysvětlováním. Respektovaly svobodu volby dětí, učily je novým pojmům a postupům při činnostech, procvičovaly a upevňovaly hygienické a pracovní návyky i společenská pravidla spolužití ve skupině. Při spontánní hře pomáhaly dětem obohacovat hru, oceňovaly nápaditá a tvořivá řešení dětí. Záměrnou pozornost věnovaly dětem s individuálními potřebami. Podporovaly a stimulovaly rozvoj dětské řeči a fantazie při konstruktivních skupinových hrách, vedly děti ke vzájemné spolupráci a ohleduplnosti. Do spontánních činností částečně prolínaly formou skupinové práce navozené výtvarné a konstruktivní aktivity. Motivačně účinně působilo využití pomůcek a materiálů i správného vzoru učitelek. Didakticky cílené činnosti (záměrné pozorování, popis, vyprávění, pohybové hry s pravidly) byly pestré, učitelky v nich využívaly metody situačního učení navazujícího na jejich předchozí poznatky, rozšířené o aktuální zkušenosti při pobytu v přírodě. V organizaci byly vhodně užity nejen frontální, ale i skupinové a individuální formy činností. Pozornost a zájem dětí učitelky dobře motivovaly také vhodně formulovanými otevřenými otázkami. Komunikace učitelek s dětmi byla častá a bohatá, jejich vzor napomáhal dětem jasně a srozumitelně vyjadřovat myšlenky. Učitelky v průběhu všech sledovaných činností dbaly na dodržování bezpečnosti, hygienických a společenských návyků, na využívání pitného režimu.

Spontánní výchovně-vzdělávací činnosti byly hodnoceny v obou třídách jako velmi dobré.

Řízené výchovně-vzdělávací činnosti byly hodnoceny v obou třídách jako velmi dobré.

Průběhové výsledky vzdělávací činnosti

Děti mají velmi dobře osvojené základní pohybové dovednosti. Spolehlivě se orientují

v celém prostoru MŠ, zvládají samozřejmě přirozená lokomoční cvičení. V oblasti jemné motoriky zvládaly přiměřeně základní sebeobslužné dovednosti při stolování, konstruktivních, a pracovních činnostech. Pod názorným vedením učitelek dobře uplatňovaly již osvojené společenské návyky i vnitřní pravidla chování a jednání. Zejména starší děti prokazovaly schopnost jednat samostatně v běžných a jim přiměřených situacích. Úroveň jazykových dovedností umožňovala dětem navazovat sociální kontakty, vyjadřovat vlastní potřeby a pocity, smysluplně komunikovat s dospělými osobami. Dokázaly rozlišovat shodné a odlišné znaky předmětů, osob a jevů ve svém okolí, měly dostatečné a konkrétní zkušenosti a poznatky o přírodě. V tvořivých činnostech většina dětí uplatňovala bohatou představivost i fantazii. Výsledky výtvarných činností vypovídají o schopnosti výtvarného vyjadřování prostřednictvím různých technik a dokladují bohatou obsahovou náplň činností dětí. Vynikající pěvecké dovednosti starších jsou výsledkem systematické práce učitelek a častého využívání hudebních nástrojů.

Celkové hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací činnosti byly celkově hodnoceny jako velmi dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Kapacita MŠ ve výši 100 dětí uvedená v *Rozhodnutí o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení*, vydaném ŠÚ Rakovník, Nádražní 102, 269 01 Rakovník dne 6. 11. 2000, č.j. škol./2000, s účinností ke dni 1. 11. 2000, neodpovídá současné situaci, tj. provozu pouze dvou tříd.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Úplné znění *Zřizovací listiny Mateřské školy Průběžná Rakovník, okres Rakovník*, vydalo zastupitelstvo Města Rakovníka dne 7. 3. 2005, bez č.j.
2. *Rozhodnutí o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení*, vydal ŠÚ Rakovník, Nádražní 102, 269 01 Rakovník dne 6. 11. 2000, č.j. škol./2000, s účinností ke dni 1. 11. 2000
3. *Výkaz o mateřské škole Škol (MŠMT) VI-01* ke dni 30. 9. 2004, ze dne 30. 9. 2004
4. Udělení výjimky z počtu dětí ve třídě, vydal MěÚ Rakovník dne 31. 3. 2005, zn.ŠAK/187/2005
5. *Vnitřní organizační směrnice, Organizační řád, Školní řád, Vnitřní řád, Pracovní řády a pracovní náplně* (přílohy RP)
6. *Denní režim*, rozpis pracovní doby pracovníků (přílohy RP)
7. *Roční plán – školní rok 2004/2005 – Mateřská škola Průběžná Rakovník*, ze dne 1. 9. 2004
8. *Školní vzdělávací program* pro školní rok 2004/2005
9. *Třídní vzdělávací program* (dvě třídy)
10. *Hodnocení a evaluace* (záznamy o dětech – dvě třídy)
11. *Doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání všech učitelek*
12. *Potvrzení ředitelky ve funkci* ze dne 27. 7. 2004, vydalo Město Rakovník, Husovo nám. 27, 269 18 Rakovník
13. *Plán kontrolní činnosti ředitelky - ve školním roce 2004/2005*

14. Plán porad - ve školním roce 2004/2005
15. Záznamy z jednání porad - ve školním roce 2004/2005
16. Záznamy z kontrolní a hospitační činnosti - ve školním roce 2004/2005
17. *Přehled výchovné práce* – dvě třídy, školní rok 2004/2005
18. *Přehled o docházce dětí* – dvě třídy, školní rok 2004/2005
19. *Evidenční listy dětí* – docházející děti, školní rok 2004/2005
20. Podkladová inspekční dokumentace – mateřské školy
21. Poslední inspekční zpráva č.j. 024 170/99-1111 ze dne 7. června 1999
22. Inspekční zpráva z tematické inspekce č.j. 023 49/02-1093 ze dne 18. února 2000.

ZÁVĚR

Pedagogické pracovnice tvoří odborně zdatný a zkušený tým, který je garantem komplexního naplňování stanovených vzdělávacích cílů. Promyšlenou a vhodnou organizací, aktuálním a účinným vnitřním i vnějším informačním systémem je zajištěna funkční spolupráce mezi všemi pracovníci MŠ i s rodiči docházejících dětí. Ředitelka školy umožňuje pracovnícům spolupodílet se na plnění stanovených cílů, účinně metodicky je vede a podporuje jejich profesní růst. Kontrolní činnost přispívá k posunu kvality vzdělávacího procesu.

Prostorové podmínky MŠ jsou pro celodenní pobyt dětí efektivně využity. Velmi dobré materiální zázemí tříd, estetika a podnětnost prostředí MŠ působí pozitivně na děti a jejich prožívání pobytu v MŠ. Postupná inovace vnitřního vybavení tříd je činností vedení MŠ efektivně zajišťována.

Plánování výchovně-vzdělávací činnosti je promyšlené, systematické a funkční. Ve vzdělávacím programu MŠ jsou postupně naplňovány obecné cíle, zásady a principy předškolního vzdělávání v souladu se zveřejněným novým programovým materiálem RVP PV. V pedagogickém působení učitelek byly ve sledovaných činnostech užity aktivizující metody a prostředky pedagogické práce, vsřícný, motivující, podporující a individuálně zaměřený přístup k dětem a podnětná komunikace. Pozorované výsledky dětí dokládají průběžnou a efektivní výchovně-vzdělávací činnost učitelek.

Vývojový trend v činnosti MŠ od poslední inspekce v lednu roku 2000 je pozitivní, její rozvoj je zajištěn.

Hodnoticí stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobry (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Inspekční tým	Titul, jméno a příjmení	Podpis
	Marcela Ladmanová	M. Ladmanová v.r.

V Praze dne 17. června 2005

Razítko

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Učňovská 1/100, 190 00 Praha 9 – Jarov. Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem ČŠI k jejich obsahu zasílá ČŠI zřizovateli, inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Datum: 24. 6. 2005

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Eva Kodešová, Bc., ředitelka mateřské školy	E. Kodešová v.r.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel	2005-07-13	c5-1134/05-1111

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány.